

MITUNA MPE BIYANO (Masapo)

M. Kisi ya kobikisa VIH/SIDA ezali ?

E. Te. Kisi ya kosunga moto ya Sida awumela ming inde ezali, kasi ya kobikisa Sida ezali te to mangwele mpe ya Sida ezali te.

M. Kosangisa nzoto na moseka ekoki kobikisa moto ya Sida ?

E. Te. Mpo ete kivi ya Sida nayino ezwami te, moseka wana mpe akoki kozwa Sida.

M. Nakoki kozwa Sida soki nazali kowumela bisika moko na moto azali na Sida ?

E. Ezali kaka na lolenge misado oyo moto akoki kozwa Sida: Na bosangisi nzoto, na nzela ya manila, mpe na nzela ya kowuta epayi ya mama koleka epayi ya mwana na zemi.

Bato oyo bafandi bisika moko na moto oyo azali na Sida akoki kozwa yango kaka na nzela misado oyo towuti kotanga likolo. Makambo Loyola kolia elongo, kolata bilamba moko, kopesana mbote, kofanda bisika moko ekoki ata moke te sopesa Sida.

M. Bato ya VIH/SIDA bakoki mpe kobota ?

E. Iyo. Ba mama oyo bazali na VIH/SIDA bakoki kozwa kivi malamumu mpona bana oyo bakobotama bazwa mikolobe yango te. Yambo esengeli oyeba soki ozali ndenge nini mpona esunga yo ya kozwa milamu malamumu likolo ya VIH/SIDA.

M. Soki minganga bamoni na nzela ya machina na bango ete nazali na VIH, nini ekosalema ?

E. Ya liboso esengeli oyeba ete soki machina etalisi ete ozali na Bocono ya Sida elingi koloba te ete okokufa lobi to lobi oyo ekoya. Mingi baye bazali na VIH, babawumelaka ba miau ebele. Ezali motuya ya koyeba lolenge ya bokolongono na yo mpona kobatela bato basusu mpe na mabota na biso.

Ezali mpe na bakisi misusu ya kolanda oyo ekosunga yo owumela mikolo ebele, bato ebele ya Sida balandaka yango mpe bawumela mingi.

M. Soki bato mibale ya VIH/SIDA basangisi nzopto likama lizali ?

E. Iyo, likama lizali mpo ete moto na moto azali na lolenge na ye ya mikolobe ya VIH, soki bosangisi nzoto, moto oyo azali na mikolobe ya makasi ya akopesa ya ngo epayi ya oyo azali na mikolobe ya makasi mingi te ye mpe akokoma na mikolobe ya makasi oyo ekomema ye na Bocono makasi mingi koleka ndenge azalaki liboso, ekosala ete bakisi oyo azali kozwa liboso makoka lisu te kolendisa ye.

M. Na bala, nakoki kozwa VIH/SIDA te

E. Lokuta, yo to mwasi na yo, tango mosusu moko azwaki Sida yambo bobalana to bozwaki Sida na libala na nzela songolo. Kotalisa Manila na nzela ya machina ezali likambo malamumu penza mpona bomiyeba lolenge ya kolongono ya nzoto n abino.

M. Tokoki mpe kozwa VIH/SIDA na nzela ya ngungi ton a nzela ya biloko ya kolia ?

E. Te.

M. Mibali bakoki mpe sopesa Basi VIH/SIDA ?

E. Iyo, Mibali bakoki kopesa mpe Basi VIH/SIDA na nzela ya Bosangisi na Nzoto.

Translate by Ado TSHIAMALA